

De uitstorting van de Heilige Geest

Schriftlezing: Jesaja 43:21 - 44:5

Tekst: Jesaja 44:3

Zingen:

Psalm 63:1, 3

Psalm 42:1

Psalm 107:3, 5

Psalm 119:86

Psalm 84:3

De tekst voor de prediking vindt u in Jesaja 44, vers 3: *Want Ik zal water gieten op den dorstige, en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten, en Mijn zegen op uw nakomelingen.*

De tekst spreekt ons vanmorgen over **de uitstorting van de Heilige Geest**. En dan letten we op drie gedachten:

- 1. Water voor de dorstige**
- 2. Stromen op het droge**
- 3. Zegen voor de nakomelingen**

1. Water voor de dorstige

We hoeven niet veel te zeggen over het boek van de profeet Jesaja om het verband van de tekst te verstaan. In de eerste negenendertig hoofdstukken wijst de Heere door Zijn knecht Jesaja op de oorzaak van alle nood. Op de bodem van alle vragen ligt de zonde. Waar geen zonde was, was ook geen droogte. Maar vanaf hoofdstuk 40 klinkt die heerlijke troostprofetie: *Troost, troost Mijn volk, zal ulieder God zeggen.*

En dan gaat het verder met die rijke boodschap dat de ongerechtigheid verzoend is. Ook hoofdstuk 43 en 44 staan in dat verband van genade en vergeving. Maar dan komt de vraag: voor wie is dat nu?

In deze hoofdstukken worden met name twee namen genoemd: Jakob en Israël. En als u die namen hoort, dan moet u niet alleen denken aan de aartsvader, de zoon van Izak en Rebekka, de broer van Ezau. U moet ook denken aan het volk dat uit hem is voortgekomen. Jakob, die de zegen begeerde. Jakob, die zijn vader bedroog. Jakob, in wie openbaar kwam wat er in een mens woont. Want uit het zaad van Jakob is niet veel goeds voortgekomen. Dieverijen, hoererijen, roverijen, bedriegerijen. En toch spreekt de Heere over dat volk.

Dat is nu juist het wonder. Niet omdat Jakob iets was, maar omdat de God van Jakob alles is. Daarom staat er ook ergens in de Schrift: *Ik heb tot het zaad Jakobs niet gezegd: Zoekt Mij tevergeefs.* Dus we moeten niet op Jakob zien, maar op de God van Jakob.

En gemeente, als het goed ligt, dan zegt u: die naam Jakob, dat is eigenlijk mijn naam. Mijn naam is zondaar. Dat heb ik niet alleen van mijn ouders meegekregen in de erfzonde, maar dat blijkt ook

in mijn dagelijkse zonden. En vooral in die zonde van de nalatigheid. Dan ga je verstaan: in dat zaad van Jakob woont geen goed. Maar in de God van Jakob wel.

Er is een oud versje dat dat treffend zegt:

*Jakob moet worden Israël,
dan gaat het met zijn ziele wel;
maar als hij blijft gelijk hij is,
dan daalt hij ter verdoemenis.*

Dat is eenvoudig gezegd, maar het is wel waar. Zolang Jakob Jakob blijft, gaat het mis. Maar als hij een nieuwe naam krijgt, als hij Israël wordt, dan is dat het wonder van de wedergeboorte. Dan wordt een mens niet behouden om wat hij is, maar om wat God doet.

Dat was ook nodig voor het volk in de dagen van Jesaja. Ze leefden nog in hun eigen land. Ze hadden hun bezigheden. Ze hadden hun godsdienst. Ze hielden hun feesten. Ze hadden ook hun Pinksterfeest, het feest van de wetgeving en van de oogst. Uitwendig kon er nog heel wat zijn. Maar inwendig? Daar zat het grote gebrek. Ze hadden de prediking gehoord. Ze hadden gehoord van oordeel. Ze hadden gehoord van genade. Maar *toestemmen is nog wat anders dan toevallen*. Je knieën buigen is nog wat anders dan dat je hart gebogen wordt onder Gods recht.

Zo kan het ook bij ons zijn. We horen dat de Heere genadig is. We horen dat er vergeving is. En als de Geest dat niet toepast, maken we er nog een valse grond van ook. Dan denken we: het zal toch wel goedkomen. Maar zo is het niet. De Heere zegt: *Ik zal werken. Ik zal water gieten op den dorstige*.

Daar ligt nu het begin niet in de mens, maar in God. In dit hoofdstuk ligt de klemtoon steeds op die twee woorden: *Ik zal*. Daar valt de mens buiten. Niet dat hij niet bidden moet, natuurlijk wel. Maar ook dat bidden wordt gewerkt door God. Het is niet om ons gebed, wel op het gebed, maar alleen omdat de Heere Zelf begint.

En wat zijn dat dan voor mensen? De tekst zegt: *de dorstige*. Dat is vernederend. Want wij leven in een land waar het aan natuurlijk water niet ontbreekt. Als je dorst hebt, kun je zo iets drinken. Maar hier gaat het over geestelijke dorst. Over dorst naar God. Dorst naar Zijn Woord. Dorst naar Zijn gemeenschap.

Daarom moet de vraag wel heel concreet gesteld worden: kennen wij iets van die dorst? Lezen wij Gods Woord biddend? Zoeken wij in de Schrift naar de levende God? Hoeveel hoofdstukken uit de Bijbel lezen wij eigenlijk werkelijk met honger? Dorst naar het Woord is het werk van de Heilige Geest. Want het Woord is de bron.

Dan moet ik denken aan Johannes 4. Die Samaritaanse vrouw kwam om haar aardse dorst te lessen. Maar de Heere Jezus kende haar hart. En Hij sprak van *levend water*. Dat is nu het wonder: de mens zoekt het overal buiten God, en Christus zegt: bij Mij is water. Bij Mij is leven. Bij Mij is verzadiging.

De Heere zegt niet dat Hij een paar druppels zal geven. Nee, Hij zegt: *Ik zal water gieten*. Daar zit overvloed in. Dat ligt dus nooit aan de Heere. Als u nog onbekeerd bent, als u nog dorst naar de wereld hebt, als de Bijbel u niets zegt en de wereld alles, dan is dat uw schuld. Maar de nodiging blijft staan: *O alle gij dorstigen, komt tot de wateren*. Er is water van leven. Er is vergeving, ook voor de grootste van de zondaren.

2. Stromen op het droge

De tweede gedachte gaat nog dieper: *stromen op het droge*. Bij de dorstige is er nog een mond die vraagt. Maar wat nu, als die mond er niet meer is? Als een mens geestelijk dood is? Als hij is als een dor en droog land dat openscheurt onder de hitte?

Dat is een aangrijpend beeld. In Israël kan de aarde werkelijk openbarsten door de droogte. Dan zie je de scheuren in de grond. Zo is nu van nature het hart van de mens. Droog. Dood. Onvruchtbaar. Geen ware vrucht, geen waar gebed, geen waar geloof.

En toch zegt de Heere: *stromen op het droge*. Dus ook daar, waar niets meer verwacht kan worden van de mens, wil de Heere werken. Dat droge land heeft geen leven in zichzelf. Daar moet alles van boven komen. Zo is het ook geestelijk. Een mens kan zichzelf niet levend maken. Hij kan zichzelf geen dorst geven. Hij kan zichzelf geen geloof schenken. Maar God kan het wel.

Daarin moeten we op Christus zien. Want er is maar Eén geweest Die volmaakt heeft gedorst. Denk aan dat vijfde kruiswoord: *Mij dorst*. Dat was niet alleen lichamelijke dorst. Zeker, Zijn lippen waren doorkloofd en Zijn lichaam was uitgeput. Maar die dorst ging veel dieper. Daar hing Hij onder de toorn van God. Daar miste Hij de troost van Zijn Vader. Daar werd Hij leeg, opdat dorstigen vervuld zouden worden. Daar werd Hij arm, opdat armen rijk zouden worden.

Daarom is het zo nodig op Hem te zien. Want Hij wilde de wil van Zijn Vader doen. De wet die wij hebben overtreden, droeg Hij in het binnenste van Zijn ingewand. Hij was volmaakt gehoorzaam. En juist daarom kan de Geest uitgaan tot ongehoorzame, droge, dode zondaren.

Soms zijn tranen vloeibare gebeden. Soms zijn zelfs de tranen er niet meer. Dan blijft er alleen een zuchten over. Een ademen van de ziel. Maar ook dat kent de Heere. Hij weet wat er leeft in een hart dat geen woorden meer vinden kan.

Dan moet ik denken aan Jakob op weg naar Bethel. Hij vluchtte weg. Hij had gezondigd. Hij had zijn vader bedrogen. Zijn broer wilde hem doden. En daar ligt hij, eenzaam in de nacht. Hij bad daar niet eerst zo sterk en zo gelovig. Nee, de Heere kwam hem voor. De Heere sprak eerst. En daarna mocht Jakob antwoorden. Later, toen hij terugkwam, heeft hij op die plaats olie uitgegoten. Dat is ook een beeld. Waar de Heere Zijn Geest uitstort, daar wordt een mens gezalfd. Dan gaat het Woord open. Dan gaat het hart open. Dan wordt de ziel buigzaam. Dan wordt een mens een bidder.

Zo was het ook bij Lydia. Daar staat niet dat Lydia eerst haar hart opende. Nee: *Welker hart de Heere heeft geopend, dat zij acht nam op hetgeen van Paulus gesproken werd*. Dat is nu het werk van de Geest. De droge grond wordt geopend. De ziel gaat roepen. Het Woord wordt kostbaar. En een mens leert in waarheid belijden wie hij is.

Gemeente, is onze naam al veranderd? Zijn wij van Jakob Israël geworden? Is er in ons leven al iets van dat wonder gebeurd? Heeft de Heere ooit met Zijn Woord en Geest zó gewerkt, dat wij niet meer van onszelf konden zijn? Dat is de beslissende vraag.

3. Zegen voor de nakomelingen

Dan de derde gedachte: *Mijn zegen op uw nakomelingen*. Dat is een rijke belofte. En tegelijk een zeer persoonlijke. Want dan gaat het niet alleen over uzelf, maar ook over hen die na u komen. Misschien hebt u een biddende vader of moeder gehad. Misschien ook niet. Misschien komt u uit een geslacht waarvan u zegt: ik weet niet of daar ooit iemand bekeerd is. En toch zegt de Heere: *Mijn zegen op uw nakomelingen*. Dat is geen vanzelfsprekendheid. Het verbond maakt niet

zalig buiten Christus om. Maar het is wel een rijke aansporing tot het gebed. De Heere wil Zijn Geest ook geven aan het nageslacht.

De tekst zegt verder dat zij zullen uitspruiten *als het gras, als de wilgen aan de waterbeken*. Dat beeld is treffend. Als de regen komt op een dor land, dan zie je ineens overal nieuw leven. Niet hier en daar één sprietje, maar overal. En een wilg bij de waterbeken blijft leven, omdat hij zijn voedsel krijgt uit de stroom.

Zo is het ook geestelijk. Waarom zijn wij zo dor en doods? Omdat wij niet bij die waterstroom staan. Maar als de Heere een mens plant aan de waterbeken van Zijn genade, dan komt er leven. Dan komt er groei. Dan komt er vrucht.

Daarbij moest ik denken aan een eenvoudig voorval. Een vader en moeder wandelden met hun kinderen op een oud landgoed. Toen ze bijna bij de uitgang waren, bleek dat het jongste kind een schoentje kwijt was. Die vader moest een heel eind terug om te zoeken. En hij bad eenvoudig: Heere, wilt U mij als een teken van Uw gunst dat schoentje laten vinden?

Waarom noem ik dat? Omdat er ook ouders zijn die hun kinderen kwijt lijken te zijn. Niet letterlijk, maar geestelijk. Ze dwalen. Ze missen de bereidheid van het Evangelie des vredes. En dan kan het een smart in uw ziel zijn. Wat moet u dan doen? Dan mag u ook zo eenvoudig vragen: Heere, wilt U een teken van Uw gunst geven? Wilt U het verlorene terugbrengen? Want de Heere zegt hier niet alleen iets over dorstigen en drogen, maar ook over de nakomelingen. Er zal een terugkeer komen. Er zal bekering komen. Niet door mensenwerk, maar door de Geest. En hoe blijkt dat dan? Dat staat in het volgende vers:

Deze zal zeggen: Ik ben des HEEREN; en die zal zich noemen met den naam van Jakob; en gene zal met zijn hand schrijven: Ik ben des HEEREN, en zich toenoemen met den naam van Israël.

Kijk, dan komt er belijdenis. Dan gaat een mens het zeggen. Dan wordt het werkelijkheid in het hart en dan komt het ook openbaar. Niet groot van zichzelf, maar groot van God. Dan zegt iemand niet: zie eens wat ik geworden ben. Nee, dan is het: ik ben des Heeren.

Dat deden de ouden soms ook heel letterlijk. Ze schreven het op, om het nog eens na te lezen in donkere tijden. U hoeft dat niet na te doen. Maar wel dit: dat het waarheid wordt. Dat u het in het geloof mag nazeggen: mijn naam was Jakob, maar de Heere heeft mij opgezocht. Ik was ontrouw, maar Hij bleef getrouw.

En gemeente, dan ligt daar ook een heerlijk uitzicht in. Hier is nog zoveel dorheid, strijd, moeite en verdriet. Maar waar de Heere Zijn werk voleindigt, daar zal geen droogte meer zijn. Daar zal geen zonde meer zijn. Daar zal de Zaligmaker Zelf alles zijn. Daar zal de vreugde volkomen zijn. Daar zal het volk Hem aanschouwen Die hun ziel heeft liefgehad met een eeuwige liefde.

Dat is nu de vrucht van de uitstorting van de Heilige Geest. Hij doorsteekt het hart. Hij doet vragen: *Wat moeten wij doen, mannen broeders?* Maar diezelfde Geest is ook de Geest van de vertroosting. Hij verheerlijkt Christus. Hij doet een mens rusten in Hem. Hij laat een mens niet bij zichzelf, maar brengt hem tot de Zaligmaker.

En daarom eindig ik met een eenvoudig woord:

*Zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg;
wie Jezus heeft, die heeft genoeg.*

Amen.